

Ny Fanambaran'i Jesosy Kristy - Isa Fahatelo

Fanokafana ny Fototra Ara-paminaniana: Fandalinana ny Apokalypsy sy ny Lalan'ny Fahamarinana

Jeff Pippenger

2023-08-21

“Koa amin'ny fikarohana ny saha sy ny fihadian-tany hitadiavana ireo vatosoa sarobidin'ny fahamarinana, dia tsikaritra ireo harena miafina. Tsy ampoizina no ahitantsika akora sarobidy izay tokony hangonina sy hotehirizina ho zava-tsarobidy. Ary tsy maintsy tohizana ny fikarohana. Hatramin'izao, ny ankamaroan'ny harena hita dia teo akaikin'ny velaran-tany, ka mora azo. Rehefa tanterahina araka ny tokony ho izy ny fikarohana, dia atao ny ezaka rehetra mba hitandrovana fahatakarana madio sy fo madio. Rehefa tazonina hisokatra ny saina ka mikaroka mandrakariva ny sahan'ny fanambarana, dia hahita fitahirizana be dia be amin'ny fahamarinana isika.”

“Ny fahamarinana fahiny dia haseho amin'ny lafiny vaovao, ary hiseho koa ny fahamarinana izay efa tsy voamarika teo am-pitadiavana. Fahamarinana lehibe no nafenina teo ambanin'ny fihatsarambelatsihin'ny fahadisoana, nefa ho hitan'izay mikatsaka amim-pahazotoana ireny. Rehefa mahita sy manokatra ny trano firaketana ireo vatosoa sarobidin'ny fahamarinana izy, dia tsy fandrovana izany; fa izay rehetra mankasitraka ireo vatosoa ireo dia mahazo manana azy, ary amin'izay dia manana trano firaketana hosokafana ho an'ny hafa koa izy ireo. Izay mizara dia tsy manaisotra ho azy ny rakitra; fa raha mandinika izany izy mba hanehoana azy amin'ny fomba izay hahasrika ny hafa, dia mahita rakitra vaovao izy....”

“Ireo izay mijoro eo anatrehan'ny vahoaka amin'ny maha-mpampianatra ny fahamarinana azy dia tsy maintsy miatrika lohahevitra lehibe. Tsy tokony handany ny fotoana sarobidy amin'ny firesahana zavatra madinika izy ireo. Aoka izy hianatra ny Teny, ary hitory ny Teny. Aoka ny Teny ho eo an-tànany tahaka ny sabatra maranitra, roa lela. Aoka izy hijoro ho vavolombelon'ny fahamarinana tamin'ny lasa sy hampiseho izay mbola ho avy amin'ny hoavy.”

“Hazavana mitombo no hamirapiratra amin'ireo fahamarinana lehibe rehetra ao amin'ny faminaniana, ary ho hita amin'ny havaozina sy ny famirapiratana izy ireny, satria ny taratra mamirapiratra avy amin'ny Masoandron'ny Fahamarinana no hanazava ny zavatra rehetra.”
Manuscript Releases, boky 1, 37–40.

Mino aho fa efa nametraka solontena ara-paminaniana ampy tsara aho tao amin'ireo lahatsoratra teo aloha, ka hanana teboka fanovozan-kevitra tsara isika eo am-panombohana ny handroso amin'ny bokin'ny Apokalypsy. Raha mamaky ireo lahatsoratra ireo amin'ny aterineto ianareo, dia manantena aho fa takatrareo fa mifandimby araka ny daty ireo lahatsoratra. Fantatro fa misy ireo manaraka ireo lahatsoratra izay efa mahafantatra ny ankamaroan'izay zarako, ary atolotro amin'izy ireo ny fialan-tsiniko noho ny famerimberenana rehetra. Efa niezaka aho hanome fanohanana ara-Baiboly ampy ho an'ireo fahamarinana izay dinihintsika, mba hahafahan'izay vao sambany

amin'ireo foto-kevitra ampiasain'ny Future for America mahatakatra sy mbola hitoetra ho tafiditra ao, na dia mety tsy mbola manana ilay fahazarana amin'ireo hevitra ireo aza izy tahaka ny ananan'ny maro amintsika efa mahafantatra azy.

Misy fahamarinana sasany tena mahery vaika, izay hatramin'ny vao haingana dia mbola tsy fantatro akory, nefa efa nosokafana ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy. Azoko natao fotsiny ny nametraka ireo fahamarinana ireo teo imason'ny besinimaro nefa tsy niezaka aloha hanorina fototra iray ahazoana fanohanana ara-paminaniana alohan'ny hizarako azy, kanefa vaovao loatra sy manan-danja tokoa ireo fahamarinana ireo, ka tsy nety nizara azy aho raha tsy misy fototra ametravana azy, izay inoako fa aseho ho toy ny fanesorana ny tobo-kasen'ny Apokalypsy izay mitranga mialoha indrindra ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana.

Ary hoy izy tamiko hoe: Aza asiana tobo-kase ny teny faminanian'ity boky ity; fa efa antomotra ny andro. Izay tsy marina, aoka mbola tsy marina ihany izy; ary izay maloto, aoka mbola haloto ihany izy; ary izay marina, aoka mbola hanao ny marina ihany izy; ary izay masina, aoka mbola hihamasina ihany izy. Apokalypsy 22:10, 11.

Jesosa dia nametraka foto-kevitra momba ny fampianarana ny fahamarinana, izay inoako fa mihatra eto. Io foto-kevitra io dia apetraka ao anatin'ny famantarana ny asan'ny Fanahy Masina.

Ary rehefa tonga Izy, dia hampahafantatra izao tontolo izao ny amin'ny ota sy ny fahamarinana ary ny fitsarana: ny amin'ny ota, satria tsy mino Ahy izy; ny amin'ny fahamarinana, satria mankany amin'ny Raiko Aho, ary tsy hahita Ahy intsony ianareo; ny amin'ny fitsarana, satria efa voatsara ny andrianan'izao tontolo izao. Mbola maro ihany ny zavatra holazaiko aminareo, nefa tsy zakanareo ankehitriny. Fa raha tonga Izy, dia ny Fanahin'ny fahamarinana, no hitari-dalana anareo ho amin'ny fahamarinana rehetra; fa tsy hiteny avy amin'ny tenany Izy; fa izay rehetra ho reny no holazainy; ary hambarany aminareo ny zavatra ho avy. Izy no hanome voninahitra Ahy; fa handray avy amin'ny Ahy Izy ka hanambara izany aminareo. Jaona 16:8–16.

Rehefa nilaza i Kristy hoe: “Mbola manana zavatra maro holazaina aminareo Aho, nefa tsy zakanareo ankehitriny,” dia manamafy ny faharesen-dahatro izany fa misy zavatra maro tokony hozaraina ankehitriny, nefa tokony hisy aloha fototra ara-lojika hanorenana ireo fahamarinana ireo. Araka izany, ireo andininy teo aloha dia manondro ny hafatry ny anjely telo ho aschon'ny Fanahy Masina amin'ny fananarany “izao tontolo izao noho ny ota sy ny fahamarinana ary ny fitsarana.” Ireo hafatra telo ireo no hafatra fampitandremana farany, koa ity andalan-teny ity izay manondro ny asan'ny Fanahy Masina dia fijoroana vavolombelona manan-danja, satria manasongadina fa takarina miandalana ny hafatra, ary ireo izay manana ny menaky ny Fanahy Masina ihany no mahatakatra izany. Jaona, ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy, no maneho izany fahamarinana izany indrindra rehefa ambarany fa izy dia Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito mpivavaka amin'ny Sabata amin'ny faran'izao tontolo izao.

Tao amin'ny Fanahy aho tamin'ny andron'ny Tompo, ary nahare feo mahery teo ivohoko, tahaka ny feon'ny trompetra. Apokalypsy 1:10.

Ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito amin'ny faran'izao tontolo izao izay hahatakatra ny hafatra voavaha ao amin'ny Apokalypsy dia hahatakatra izany satria “ao amin'ny Fanahy” izy. Ao anatin'ny tontolon'ny fanoharana izay nilazana antsika fa “mampiseho ny fanandraman'ny vahoaka Advantista,” i Jaona dia virijina hendry, satria manana ny menaky ny Fanahy izy. Izy no maneho ireo virijina hendry amin'ny faran'izao tontolo izao, izay mandre feo lehibe “ao ivohony.” Ilay “feo avy ao ivohony” dia ny Alfa sy Omega araka izay amaritana Azy ao amin'ny andininy manaraka avy hatrany, ary io feo io no mampandre azy hiverina amin'ny lalana fahiny sy handehanana ao aminy.

Izao no lazain'i Jehovah: Mitsangàna eo amin'ny lalana ianareo, ka jereo, ary anontanio ny amin'ny lalana fahiny, izay misy ny lalana tsara, ka mandehana ao aminy, dia hahita fitsaharana ho an'ny fanahinareo ianareo. Fa hoy izy: Tsy handeha ao izahay. Jeremia 6:16.

Ny “fitsaharana” lazain'i Jeremia dia ny firotsahan'ny Fanahy Masina mandritra ny ranonorana farany. Ao amin'ny andininy manaraka dia manolotra fanoharana faharoa momba ireo virijina adala izay mandà tsy hiverina amin'ny fanorenan'ny Advantisma (ny lalana taloha) sy handeha ao aminy i Jeremia.

Ary Izaho koa nametraka mpiambina hitandrina anareo nanao hoe: Henoy ny feon'ny trompetra. Fa hoy izy: Tsy hihaino izahay. Jeremia 6:17.

Rehefa ren'i Jaona ilay feo ao aoriany izay mitarika azy ho amin'ny lalan-drazana, na ho amin'ny fanorenan'i Advantisma, dia toy ny trompetra ilay feo henony. Io feo io dia ampitaina amin'ny alalan'ireo “mpiambina” izay napetrak'Andriamanitra ho eo ambonin'i Advantisma. I Dada Miller no mpiambina izay nitsoka ny trompetran'ny fampitandremana teo am-piandohan'i Advantisma, nandritra ny fanambaràna ny hafatry ny anjely voalohany izay nanambara ny fisokafan'ny fitsarana. Nefa i Jaona kosa dia maneho manokana ireo izay mitory ny hafatry ny anjely fahatelo, izay manambara ny famaranana ny fitsarana. Izy no maneho ireo izay miverina amin'ny fanorenana izay naorin'Andriamanitra tamin'ny alalan'ny asan'i Miller.

Nasehonay miverimberina nandritra ny taona maro isika, (ary hita ao amin'ny Tabilao-n'i Habakoka izany), fa ny hafatry ny anjely voalohany hoe: “matahora an'Andriamanitra” dia mba hampiaiky ny ota, ary ny hafatry ny anjely faharoa no isehoan'ny fahamarinana, ary ny fahatelo no manondro ny fitsarana. Ireo no dingana telo ao amin'ny hafatry ny anjely telo ary koa dingana telo amin'ny asan'ny Fanahy Masina. Ireo dingana telo ireo dia asehon'ireo litera hebreo telo izay mandrafitra ny teny hebreo adika hoe “fahamarinana.” Ao amin'ilay andalan-teny ao amin'ny Jaona enina ambin'ny folo, Jesosy dia miresaka ny amin'ny asan'ny Fanahy Masina amin'ny fitarihana ny olon'Andriamanitra ho amin'ny “fahamarinana rehetra,” sady mampiseho amin'izy ireo koa ny “zavatra ho avy.” Kanefa milaza Jesosy fa manana “zavatra maro holazaina aminareo Aho, nefa tsy zakareo ankehitriny.”

Manantena aho fa nahatakatra ny sasantsasany amin'ny lanjan'ilay teny hebreo adika hoe “fahamarinana” ianareo. Fa vao nanomboka nampihatra izany tandindona izany tamin'ny fianarantsika isika. Ao amin'ireo andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany dia aseho ny fizotry ny fifandraisana eo amin'Andriamanitra sy ny olona. Aseho izany na dia

talohan'ny nanambaran'ny Apokalypsy ny toetra maha-telo an'Andriamanitra aza. Mahita vavolombelona faharoa izany ao amin'ireo andininy farany ao amin'ny Apokalypsy, ary amin'ny fanaovana izany, miorina amin'ny fampiharana ny hoe “tsipika anampy tsipika,” dia miteraka fahazavana bebe kokoa izany.

Avy eo, raha ampiana ny Genesisy 1:1–2:3, dia mahita vavolombelona fahatelo isika sy tsipika ara-paminaniana iray hafa hapetraka eo ambonin'ireo tsipika roa teo aloha, eo am-piandohana sy eo amin'ny fiafaran'ny Apokalypsy.

Dia ampiana koa ny teny fikasana farany ao amin'ny Testamenta Taloha izay manondro an'i Elia ho avy, ary dia manana tsipika faminaniana efatra isika.

Avy eo dia ampiana ny toko voalohany amin'ny Testamenta Vaovao, ka manana tsipika dimy isika hatambatra mba hametrahana ny hafatra faratampony hita ao amin'ny Baiboly, rehefa ampiharina amin'ny tsipika rehetra ny foto-kevitra ny Alfa sy Omega. Raha hamita ireo tsipika dimy izay efa nofaritantsika isika, amin'ny fampiharana io foto-kevitra io amin'ireo tsipika dimy ireo manontolo, dia tokony hanantena hahita ny fiafaran'i Matio sy ny fiafaran'i Jaona manambara ilay fampahalalana iray ihany isika, dia ilay ambaran'ireo tsipika ara-paminaniana dimy rehetra amin'ny “voalohany sy farany” izay saintsainintsika.

Ny hafatra izay vahana ny tombo-kaseny dia miorina ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy, ka izany no teboka anondroana ireo andalana hafa, mifanaraka amin'ny fampahafantaran'i Sister White antsika fa “mihaona sy mifarana ao amin'ny Apokalypsy ny boky rehetra ao amin'ny Baiboly.” Ny hafatra ny andininy telo voalohany ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy dia manondro ny dingana ampiasain'Andriamanitra hampitana ny Teniny amin'i Jaona mba hosoratany sy halefany any amin'ireo fiangonana. Ny boky voalohany ao amin'ny Testamenta Vaovao, araka izay efa voamarika, dia mamelatra ny razamben'i Jesosy Kristy, ary manomboka amin'ny teboka iray tena manan-danja amin'ny fampahafantarana izany.

Ny bokin'ny taranak'i Jesosy Kristy, zanak'i Davida, zanak'i Abrahama. Matio 1:1.

Jesosy dia namarana ny fifandraisany mivantana tamin'ireo Jiosy tia ady hevitra tamin'ny nampanginany azy ireo tamin'ny lohahevitra momba ny “zanak'i Davida”, lohahevitra iray izay tsy ho azon'ny Jiosy nohazavaina raha tsy efa takany ny foto-kevitra ara-Baiboly momba ny fiandohana sy ny fiafarana. Tsy takatr'izy ireo izany, ary tsy takatry ny ankamaroan'ny Advantista koa. Izay rehetra maniry hiady hevitra manohitra ny foto-kevitra ny tantara miverina indray dia mampiseho fa tsy mahatakatra izy fa i Isiraely fahiny dia tandindon'i Isiraely maoderina, ary ny tsy fanekenany hino izany foto-kevitra izany dia ilay tsy fahavononana mitovy indrindra tamin'ny faran'i Isiraely fahiny tsy hahatakatra io foto-kevitra io ihany. Jesosy dia naneho izany foto-kevitra izany tao amin'ny ankamantatra farany nataony tamin'ny Jiosy tamin'ny nitarihany azy ireo ho amin'ilay ankamantatra ny amin'ny fomba ahafahan'ny Tompon'i Davida ho zanak'i Davida koa.

Toko voalohany amin'ny bokin'i Jaona dia manambara fa tamin'ny voalohany ny Teny dia tao amin'Andriamanitra, ary Andriamanitra ny Teny, ary ny Teny no nahary ny zavatra rehetra. Mazava ho azy fa mifanaraka amin'ireo andalana hafa izay resahintsika izany. Ary raha

dinihintsika avy eo ny teny farany ao amin'ny Filazantsaran'i Jaona, dia hitantsika fa i Petera, rehefa avy nandre an'i Jesosy nilaza ny fomba hahafatesany, dia nanontany an'i Jesosy ny amin'izay hanjo an'i Jaona apostoly.

Ary Petera, raha nahita azy, dia nanao tamin'i Jesosy hoe: Tompo ô, ary ity lehilahy ity kosa hanao ahoana? Hoy Jesosy taminy: Raha sitrako ny hitoerany mandra-pihaviko, inona moa izany aminao? manaraha Ahy ianao. Dia niely tamin'ny rahalahy izany teny izany, fa tsy ho faty izany mpianatra izany; kanjo Jesosy tsy nanao taminy hoe: Tsy ho faty izy; fa hoe: Raha sitrako ny hitoerany mandra-pihaviko, inona moa izany aminao? Izy no ilay mpianatra izay manambara ireo zavatra ireo sy nanoratra ireo zavatra ireo; ary fantatsika fa marina ny filazany. Ary mbola maro koa ny zavatra hafa nataon'i Jesosy, izay raha hosoratana tsirairay avy, ataoko fa na dia izao tontolo izao aza tsy hahazaka ny boky izay hosoratana. Amena. Jaona 21:21–25.

I Petera dia naniry hahafantatra ny amin'ny hahafatesan'i Jaona, na koa hoe mba ho faty tokoa va i Jaona. Averina indroa ao amin'ilay andalan-teny ny valiny, rehefa nambaran'i Jesosy izany ary avy eo dia naverin'i Jaona hoe: “Raha tiako ny hitoerany [Jaona] mandra-pihaviko, ahoanao izay?” Velona tokoa i Jaona mandra-piavin'i Jesosy fanindroany.

Tsy ho hitanao na ho renao ihany izany “fahamarinana” izany raha mino ny famerimberenana ny tantara ianao, ary koa fa ny tantara izay haverina dia miverina amin'ny faran'izao tontolo izao. Ny faran'izao tontolo izao no nisy an'i Jaona raha nanoratra ny bokin'ny Apokalypsy izy. Ny boky farany ao amin'ny filazantsaran'i Jaona dia mifanaraka amin'ireo andalana hafa momba ny fiandohana sy ny fiafarana, satria mametraka an'i Jaona ao anatin'ny tantaran'ireo zava-mitranga mitarika ho amin'ny Fiaviana Fanindroany izy, izay i Jaona, misolo tena ireo izay manambara ny hafatra fampitandremana farany, no mandefa izany hafatra izany ho any amin'ireo fiangonana.

“Tamin'ny andron'ireo Kristiana voalohany dia tonga fanindroany Kristy. Ny fiaviany voalohany dia tany Betlehema, rehefa tonga Izy tamin'ny maha-zazakely Azy. Ny fiaviany fanindroany dia tany amin'ny Nosin'i Patmo, rehefa naneho ny Tenany tamin'ny voninahitra tamin'i Jaona, ilay Mpanambara, Izy, izay ‘niankohoka teo an-tongony toy ny maty’ raha nahita Azy. Kanefa Kristy nanatanjaka azy hahazaka izany fahitana izany, ary avy eo dia nomeny hafatra hosoratana ho an'ny fiangonan'i Azia izy, izay ny anarany dia maneho ny toetra mampiavaka ny fiangonana tsirairay.”

“Ny fahazavana izay nambaran'i Kristy tamin'ny mpanompony, dia ny mpaminany, dia ho antsika. Ao amin'ny fanambarany no anomezana ny hafatry ny anjely telo, ary ny filazana momba ilay anjely izay hidina avy any an-danitra amin-kery lehibe ka hanazava ny tany amin'ny voninahiny. Ao koa no misy fampitandremana manohitra ny faharatsiana izay hisy amin'ny andro farany, sy manohitra ny mariky ny bibidia. Tsy ny hamaky sy hahatakatra izany hafatra izany ihany no adidintsika, fa ny hanambara azy amin'izao tontolo izao koa amin'ny feo tsy azo anahiana. Amin'ny fanolorana ireo zavatra ireo izay nambara tamin'i Jaona dia ho azontsika atao ny hampihetsi-bahoaka.” Manuscript Releases, boky faha-19, 41.

Ny fiafaran'ny Filazantsaran'i Jaona dia manondro ny fizotry ny fampitana hafatra tahaka izay hita ao amin'ireo andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy, amin'ny fametrahana an'i Jaona

ara-paminaniana ao anatin'ny tantaran'ny Fiavian'i Kristy Fanindroany. Araka izany, ny “fiaviany fanindroany” voalohany nataon'i Jesosy (Patmo) dia ampiasaina hanehoana an-tsary ny “fiaviany fanindroany” farany. Mifandray tanteraka amin'ireo andalana hafa izay dinihintsika izany, satria maneho an'i Jaona eo amin'ny faran'izao tontolo izao, ao Patmo, izay andraisany ny Fanambaran'i Jesosy Kristy. Ary ahoana ny amin'ny fiasaran'ny bokin'i Matio?

Dia nankany Galilia ny mpianatra iraiika ambin'ny folo, ho any amin'ilay tendrombohitra izay efa notendren'i Jesosy taminy. Ary nony nahita Azy izy, dia niankohoka teo anatrehany; nefa ny sasany mbola nisalasala ihany. Ary Jesosy nanatona ka niteny taminy hoe: Efa nomena Ahy ny fahefana rehetra any an-danitra sy etỳ an-tany. Koa mandehana ianareo, dia ataovy mpianatra ny firenena rehetra, ka manaova batisa azy amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina; mampianatra azy hitandrina izay zavatra rehetra nandidiako anareo; ary, indro, Izaho momba anareo mandrakariva ambara-pahatongan'ny fahataperan'izao tontolo izao. Amena. Matio 28:16–20.

Ao amin'io andalan-teny io dia omena an'i Jesosy ny fahefana rehetra, ary mazava ho azy fa izany no heriny mpamorona. Ary avy eo Izy dia manome didy hanao batisa amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary koa ny Fanahy Masina, Izay nihetsika tambonin'ny rano tao amin'ny Genesisy voalohany, sy ny fanahy fito izay eo anoloan'ny seza fiandrianan'Andriamanitra. Ity andalan-teny ity dia manambara fa ny Kristiana dia tokony hanaiky ny olona telo ao amin'ilay antokon'ny lanitra ho maha-zavatra telo samy hafa miavaka azy. Ny fiasaran'i Matio dia manampy amin'ireo andalana, tahaka ny ataon'ireo enina hafa.

“Kristy dia nanao ny batisa ho famantarana ny fidirana ao amin'ny fanjakany ara-panahy. Nataony ho fepetra mazava tsara izany, izay tsy maintsy ankatoavin'izay rehetra maniry ho ekena ho eo ambanin'ny fahefan'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina. Alohan'ny hahitan'ny olona fitoerana ao amin'ny fiangonana, alohan'ny hiampitany ny tokonam-baravarana ny fanjakan'Andriamanitra ara-panahy, dia tokony handray ny fanombohan'ny anarana masina izy hoe: ‘Jehovah no Fahamarinantsika.’ Jeremia 23:6.

“Ang bautismo ay isang lubhang banal at taimtim na pagtatakwil sa sanlibutan. Yaong mga binautismuhan sa tatluhang pangalan ng Ama, ng Anak, at ng Espiritu Santo, sa pinakasimula ng kanilang buhay-Kristiyano ay hayagang ipinahahayag na kanilang tinalikuran ang paglilingkod kay Satanas, at naging mga kaanib ng maharlikang sambahayan, mga anak ng makalangit na Hari. Sinunod nila ang utos, ‘Magsilabas kayo sa gitna nila, at kayo’y mangahiwalay, ... at huwag kayong magsihipo ng bagay na marumi.’ At sa kanila ay natutupad ang pangako, ‘At kayo’y tatanggapin Ko, at Ako’y magiging Ama ninyo, at kayo’y magiging Aking mga anak na lalake at babae, sabi ng Panginoong Makapangyarihan sa lahat.’ 2 Corinto 6:17, 18.”

“Rehefa manaiky ny fombafomba masina amin'ny batisa ny Kristiana, dia soratany ho voasoratra ny voady ataony mba ho mahatoky Aminy Izy. Izany voady izany no fianianam-pitokiany. Atao batisa amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina izy ireo. Koa izany no ampiraisana azy amin'ireo hery lehibe telo any an-danitra. Manao teny fikasana izy fa handà izao tontolo izao sy hitandrina ny lalàn'ny fanjakan'Andriamanitra.

Hatramin'izay dia tsy maintsy handeha amin'ny fiainam-baovao izy. Tsy tokony hanaraka ny lovantsofin'olona intsony izy. Tsy tokony hanaraka fomba tsy marina intsony izy. Tsy maintsy mankatò ny didin'ny fanjakan'ny lanitra izy. Tsy maintsy mitady ny voninahitr'Andriamanitra izy. Raha mahatoky amin'ny voadiny izy, dia homena fahasoavana sy hery izay hahafahany manatanteraka ny fahamarinana rehetra. 'Fa izay rehetra nandray Azy dia nomeny hery ho tonga zanak'Andriamanitra, dia izay mino ny anarany.'" Evangelism, 307.

Nasehon'i Jesosy amin'ny alalan'ny fiandohana ny farany ao amin'ny Teniny, satria Izy no Teny, ary Izy no Alfa sy Omega.

Ny fanakambanana ireo tsipika fito ireo dia manorina sary tena amin'ny antsipiriany momba ny fizotry ny fifandraisana eo amin'Andriamanitra sy ny olona, miaraka amin'ny fahamarinana maro hafa manan-danja sy lehibe izay aseho sy aorina amin'ny alalan'ireo "tsipika" hafa vavolombelona. "Tsipika" fito amin'ny faminaniana no maneho ny Alfa sy Omega. Fa ahoana kosa ny amin'ny bokin'i Malakia?

Ny bokin'i Malakia dia fananarana masiaka manohitra ireo mpisorona tsy mahatoky ao amin'ny Advantisma. Misokatra amin'ny fanondroana sokajy roa amin'ireo mpivavaka ao amin'ny Advantisma amin'ny faran'izao tontolo izao izy.

Ny faminaniana mavesatra, dia ny tenin'i Jehovah ho amin'ny Isiraely tamin'ny alalan'i Malakia. Efa tia anareo Aho, hoy Jehovah. Nefa hoy ianareo: Tamin'inona no nitiavanao anay? Tsy rahalahin'i Jakoba va Esao? hoy Jehovah; nefa Jakoba no tiako. Malakia 1:1, 2

Mbola mampahafantatra antsika koa i Malakia fa ireo sokajin'olona roa mpivavaka amin'ny faran'izao tontolo izao dia sokajin'ny mpisorona roa.

Ary ankehitriny, ry mpisorona, ho anareo izao didy izao. Raha tsy hihaino ianareo, ary raha tsy hampandry izany ao am-ponareo mba hanomezam-boninahitra ny anarako, hoy Jehovah Tompon'ny maro, dia handefa ozona aminareo Aho, ary hovalio ozona ny fitahianareo; eny, efa nanozona izany sahady Aho, satria tsy mampandry izany ao am-po ianareo. Malakia 2:1, 2.

Ny fiandohan'ny Malakia dia manambara an-tsary mialoha ny hafatr'i Laodikia sy Filadelfia amin'ny alalan'ny sokajin-mpisorona roa. Ireo mpisorona dia didiana mba "hihaino." Jaona dia maneho ireo mpisorona izay mihaino, ary ny mpisorona dia maneho ny vahoaka nofidin'Andriamanitra araka ny fanekenany. Efa voaozona izy ireo ary mbola ho voaozona indray raha tsy "mihaino" izy ireo, ary "tsy" na "tsy mety" "mandray izany ho am-po."

Ianareo koa, tahaka ny vato velona, no aorina ho trano ara-panahy, ho fisoronam-piangonana masina, hanolotra fanatitra ara-panahy, ankasitrahan'Andriamanitra amin'ny alalan'i Jesosy Kristy. Koa izany no voasoratra ao amin'ny Soratra Masina hoe: Indro, mametraka vato fehizoro lehibe ao Ziona Aho, voafidy sady sarobidy; ary izay mino Azy dia tsy ho menatra. Koa aminareo izay mino dia sarobidy Izy; fa amin'izay tsy mankatò kosa, ilay vato izay nolavin'ny mpanao trano, dia io indrindra no tonga lohan'ny zorony, ary vato mahasolafaka sy vatolampy mahatafintohina, dia ho an'izay tafintohina amin'ny teny, satria tsy mankatò izy; ary izany indrindra no nanendrena azy koa. Fa ianareo kosa dia taranaka voafidy, fisoronam-piangonana mpanjaka, firenena masina, vahoaka navahana ho an'Andriamanitra,

mba hanehoanareo ny fiderana Ilay niantso anareo hiala tamin'ny maizina ho amin'ny fahazavany mahagaga; ianareo izay taloha tsy firenena, fa ankehitriny dia vahoakan'Andriamanitra; izay tsy nahazo famindram-po taloha, fa ankehitriny kosa efa nahazo famindram-po. 1 Petera 2:5–10.

Ny mpisorona dia olom-boafidin'Andriamanitra izay sedrain'ny “vato fehizoro” eo amin'ny fanorenan'ny tempoly. Ny vato fehizoro no ifanarahan'ny vato rehetra hafa amin'ny fanorenana, ary izy koa no vato mitondra ny vesatry ny tempoly manontolo. Ny vato fehizoron'i Miller dia ny “impito” ao amin'ny Levitikosy toko faha-enina amby roapolo. Ny vato fehizoro, na ilay vato nolavin'ny mpanao trano, dia tantara marina momba ny fanorenana ny tempoly, izay hazavaina amin'ny fomba tena manokana ao amin'ny soratrin'ny Fanahin'ny Faminaniana. Ny lafiny iray momba ilay vato voalohany nolavina dia izao: rehefa nolavina izy dia natokana anilany; ary hatramin'izay dia tsy tapaka no nianjeran-tongotra tamin'ilay vato fehizoro ireo mpanao ny tempoly, izay napetraka anilany tao anatin'ny sehatry ny asany. Vato mahatafintohina izy.

Ao amin'i Malakia, Andriamanitra dia mampahafantatra ireo mpisorona ratsy fanahy, izay fantatra koa amin'ny anarana hoe virijina adala Laodikeana, fa Izy dia “nanozona” azy ireo, sady mbola hanozona azy koa. Ozony izy ireo, satria tsy mety “mihaino” sy “mametraka” ao am-pony ny hafatry Elia. Ny hafatr'i Elia dia mampitodika ny fon'ny ray ho amin'ny zanaka, ary ny fon'ny zanaka ho amin'ny ray. Ny fitodihan'ny fony dia maneho ny fihainoana ny hafatr'i Elia momba ny ray sy ny zanaka, izay foto-kevitra ny voalohany sy ny farany. Tsy ampy ny mihaino ny hafatry ny voalohany sy ny farany; tsy maintsy apetraka ao am-po izany. Ny fanekena ny hafatr'i Elia dia ny fametrahana izany ao am-ponao. Raha misy mpisorona tsy mety mihaino izany foto-kevitra izany, dia ho voaozona izy.

Nampitondra ny ozona teo aminy ihany izy ireo, raha tamin'ny 1863 no nanombohany ny fizotry ny fandavana ilay fahamarinana fototra voalohany indrindra izay hitan'i Miller, ary tsy nanao afa-tsy ny nanohy izany fandavana izany hatramin'izao andro anio izao. Kanefa, na dia tamin'ny 1863 aza no nanombohan'ilay ozona miandalana, (fa efa voaozona rahateo izy ireo), ilay ozona izay mbola amin'ny ho avy no miseho, dia tanteraka rehefa aloan'ny vavan'ny Tompo izy ireo amin'ny fotoan'ny lalàn'ny Alahady. Ny fiandohan'ny Malakia dia maneho an-tsary ny farany, satria ny farany no misolo tena ny fampitandremana farany omena ny mpisorona hendry sy adala. Ny hendry sy ny adala ao amin'ny Malakia dia aseho ho Esao sy Jakoba. Ilay rahalahy zokiny no misolo tena ny fanekena amin'ny alalan'ny fizokiana noho izy lahimatea, ka ampitahaina amin'ny rahalahy zandriny. Ny zokiny no voalohany ary ny zandriny no farany.

Ao amin'i Malakia, na Esao na Jakoba dia samy Advantista Laodikiana, kanefa ilay farany dia nihaino ny “feo”-n'i Jehovah tamin'ny farany, nibebaka, ary novana ho Isiraely ny anarany. Ilay zokiny, ilay voalohany, kosa tsy nihaino. Jakoba dia nandre ny feon'i Jehovah tamin'ilay alina nanonofiny ka nahitany anjely niakatra sy nidina teo ambonin'ny tohatra, izay misolo tena an'i Kristy. Jakoba dia maneho ireo Advantista Laodikiana amin'ny faran'izao tontolo izao, izay miova fo avy amin'ny Laodikiana ho amin'ny Filadelfiana rehefa mandalo ny andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany izy ireo, araka ny asehon'i Jaona sy ny nofin'i Jakoba momba ilay tohatra misy anjely miakatra sy midina. Izany fanandramana izany no manamarika ny

fiandohan'ny fiovan'i Jakoba ho Isiraely, ilay Filadelfiana. Ny fiafaran'ny tantaran'ny fiovan'i Jakoba dia rehefa niady tamin'i Kristy tao Peniela izy. Koa ny tantaran'ny fizokian'i Jakoba dia manomboka ao amin'ny andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany, rehefa tanterahina ny fanesorana tombo-kase ny hafatra fampitandremana farany, ary mifarana amin'ny andron'ny loza fito farany, mandritra ny andron'ny fahoriana.

Ireo andiana fanombohana sy fiafarana efatra, “didy mifanindry amin'ny didy,” dia samy manambara ny hafatry ny Fanambaran'i Jesoa Kristy. Ny fanontaniana dia izao: na hihaino na tsy hihaino ireo mpisorona adala.

Sambatra izay mamaky, sy izay mihaino ny tenin'ity faminaniana ity, ary mitandrina izay zavatra voasoratra ao anatiny; fa efa akaiky ny andro. Apokalypsy 1:3.

Ireo mpisorona hendry izay mihaino izay lazain'ny Fanahy amin'ny fiangonana dia mihaino ny hafatr'i Elia. Elia i Miller, ary ny sasany nihaino, fa ny hafa kosa nandà.

“Olona an'arivony no notarihina handray ny fahamarinana notorin'i William Miller, ary mpanompon'Andriamanitra no natsangana tamin'ny fanahy sy ny herin'i Elia mba hanambara ny hafatra. Tahaka an'i Jaona, ilay mpialoha lalana an'i Jesosy, ireo izay nitry izany hafatra manetriketrika izany dia nahatsapa ho voatery hametraka ny famaky eo amin'ny fakan'ny hazo, sy hiantso ny olona hamao voa mendrika ny fibebahana. Ny fijoroany ho vavolombelona dia natao hanaitra sy hisy fiantraikany mahery amin'ny fiangonana ary hampiseho ny tena toetrany. Ary raha nanako ny fampitandremana manetriketrika handositra ny fahatezerana ho avy, dia maro tamin'ireo izay niray tamin'ny fiangonana no nandray ilay hafatra manasitrana; hitany ny fihemorany, ary tamin'ny ranomaso mangidin'ny fibebahana sy ny fangirifiriana lalina tao amin'ny fanahy, dia nanetry tena teo anatrehan'Andriamanitra izy ireo. Ary raha nitoetra teo aminy ny Fanahin'Andriamanitra, dia nanampy tamin'ny fampanenoana ilay antso hoe: ‘Matahora an'Andriamanitra, ka omeo voninahitra Izy; fa tonga ny andro fitsarany.’”
Early Writings, 233.

I Miller dia nanehoan'i Elia sy Jaona Mpanao-batista tandindon-javatra; fa tahaka ny nanomanan'i Jaona Mpanao-batista ny lalana ho amin'ny fiavian'i Kristy voalohany, dia nanomana ny lalana kosa i Miller ho amin'ny fidiran'i Kristy ao amin'ny Efitra Masina Indrindra ao amin'ny fitoerana masina any an-danitra tamin'ny 22 Oktobra 1844. Malakia dia mampifandray mivantana ny asan'i Jaona sy i Miller.

Indro, Izaho haniraka ny irako, ary izy hanomana ny lalana eo alohako; ary tampoka no hihavian'ny Tompo, izay tadiavinareo, ho ao amin'ny tempoliny, dia Ilay iraky ny fanekena, izay ankasitranareo; indro, ho avy Izy, hoy Jehovah, Tompon'ny maro. Fa iza no hahatanty ny andron'ny fihaviany? ary iza no hahajanona raha miseho Izy? fa tahaka ny afon'ny mpandrendrika Izy sy tahaka ny savony fanasan'ny mpanadio lamba; ary hipetraka tahaka ny mpandrendrika sy mpanadio volafotsy Izy; ary hodioviny ny zanakalahin'i Levy, sady hodioviny toy ny volamena sy volafotsy izy, mba hahafahany manatitra fanatitra amin'ny fahamarinana ho an'i Jehovah. Dia ho sitrak'i Jehovah ny fanatitr'i Joda sy Jerosalema, tahaka ny tamin'ny andro fahiny sy tahaka ny tamin'ny taona taloha. Ary hanatona anareo Aho ho amin'ny fitsarana; ary ho vavolombelona haingana Aho hiampanga ny mpanao sikidy sy ny

mpijangajanga ary ny mpianiana lainga sy izay mampahory ny mpikarama amin'ny karamany, ary ny mpitondratena sy ny kamboty, ary izay manodina ny vahiny tsy hahazo ny rariny tokony ho azy, sady tsy matahotra Ahy, hoy Jehovah, Tompon'ny maro. Fa Izaho no Jehovah, tsy miova Aho; koa ianareo, ry zanak'i Jakoba, dia tsy levona. Malakia 3:1–6.

Amin'ny maha-‘mpiambina’ azy eo amin'ny tantarany, ny asan'i Miller dia naneho ny fananganana ny fanorenan'ny tempoly. Ny asany tany am-piandohana dia tsy maintsy manazava asa iray izay maneho ny famaranana ny tempoly. Izany asa farany izany dia mitaky mpiambina iray hafa mba hampaneno ny trompetra amin'ny feo mazava sy voafaritra. Miller sy ny hafatry ny anjely voalohany dia nanambara ny fisokafan'ny fitsarana, ary ny mpiambina izay asehon'i Miller an'ohatra eo amin'ny faran'ny Advantisma dia hanambara ny famaranan'ny fitsarana.

Ao amin'i Malakia, ny Tompo dia mampanantena hitondra fitsarana “hamely ny mpamosavy, sy ny mpijangajanga, sy ny mpianian-keloka, ary izay mampahory ny mpikarama amin'ny karamany, ny mpitondratena sy ny kamboty, ary izay mampivily ny vahiny tsy hahazo ny rariny tokony ho azy, sady tsy matahotra Ahy.” Ireo izay asongadina eto dia ireo izay “tsy matahotra” “an'i Jehovah, Tompon'ny maro.” William Miller no iraky ny anjely voalohany izay miantso ny olona mba “hatahotra an'Andriamanitra.” Ny fandavana ny fanorenana dia fandavana ny fahatahorana an'Andriamanitra.

Fa, indro, avy ny andro, izay hirehitra tahaka ny lafaoro; ary ny mpiavonavona rehetra, eny, izay rehetra manao ratsy, dia ho vodivary maina; ary ny andro izay ho avy dia handoro azy ireo, hoy Jehovah, Tompon'ny maro, ka tsy hamela ho azy na faka na sampana akory. Fa aminareo izay matahotra ny anarako kosa no hiposahan'ny Masoandron'ny fahamarinana, ka hisy fanasitranana eo amin'ny elany; ary hivoaka ianareo ka hitombo tahaka ny zanak'omby nafahana avy ao am-pahitra. Ary hohitsahinareo ny ratsy fanahy; fa ho lavenona eo ambanin'ny faladian-tongotrareo izy ireo amin'ny andro izay hanaovako izany, hoy Jehovah, Tompon'ny maro. Tsarovinareo ny lalàn'i Mosesy mpanompoko, izay nandidiako azy tao Horeba ho an'ny Isiraely rehetra, dia ny didy sy ny fitsarana. Indro, Izaho haniraka an'i Elia mpaminany ho aminareo alohan'ny hiavian'ny andro lehiben'i Jehovah sady mahatahotra; ary izy hampody ny fon'ny ray ho amin'ny zanaka, ary ny fon'ny zanaka ho amin'ny rainy, fandrao ho avy Aho hamely ny tany amin'ny ozona. Malakia 4:1–6.

- Ny fiandohan'ny Baiboly (Genesisy) sy ny fiafaran'ny Baiboly (Apokalypsy).
- Ny fiandohan'ny Testamenta Taloha (Genesisy) sy ny fiafaran'ny Testamenta Taloha (Malakia).
- Ny fiandohan'ny Testamenta Vaovao (Matio) sy ny fiafaran'ny Testamenta Vaovao (indray, Apokalypsy).
- Ny fiandohan'ny fijoroana ho vavolombelon'i Jaona (ny Filazantsaran'i Jaona) sy ny fiafaran'ny fijoroana ho vavolombelon'i Jaona (indray, ny Apokalypsy).
- Ny fiandohan'i Malakia sy ny fiafaran'i Malakia.
- Ny fiandohan'ny Filazantsaran'i Matio sy ny fiafaran'ny Filazantsaran'i Matio.
- Ny fiandohan'ny Filazantsaran'i Jaona sy ny fiafaran'ny Filazantsaran'i Jaona.

- Ny fiandohan'ireo Filazantsara efatra sy ny fiafaran'ireo Filazantsara efatra.

Rehefa esorintsika ireo fiandohana na fiafarana ara-paminaniana izay tononina mihoatra ny indray mandeha, dia mitovy amin'ny tsipika ara-paminaniana valo izay tsy maintsy angonina ka apetraka eo ambonin'ireo andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy izany. Ahoana kosa ny amin'ny faran'ny Genesisy?

Ny toko faha-dimampolo ao amin'ny Genesisy dia mifarana amin'ny fahafatesan'i Josefa.

Dia maty Josefa, rehefa folo amby zato taona izy; dia nohosorana zava-manitra izy, ary natao tao anaty vatam-paty tany Egypta. Genesisy 50:26.

Ny toko faha-valo amby efapolo dia manamarika ny fahafatesan'i Jakoba. Ny fahafatesan'i Jakoba, izay voalaza voalohany ao amin'ny toko faha-valo amby efapolo, ka mitarika hatramin'ny fahafatesan'i Josefa ao amin'ny andininy famaranana ny toko faha-dimampolo, dia mametraka ny sonian'ny Alfa sy Omega eo amin'ireo toko telo farany ao amin'ny Genesisy, ho famaranana ny bokin'ny Genesisy.

Ireo fahafatesana roa ireo dia ampiasaina ho tandindon'ny fiandohana sy ny fiafaran'ny fahababoan'ny Isiraely tany Egypta. Tamin'ny fiandohana, ny fatin'i Jakoba dia naverina mba halevina miaraka amin'ny razany, ary rehefa nivoaka avy tany Egypta i Mosesy, dia nentiny ny fatin'i Josefa mba halevina eo amin'ny fasan-drazany.

Ary nalain'i Moses niaraka taminy ny taolan'i Josefa; fa efa nampianianiny mafy ny Zanak'Isiraely hoe: Hovangian'Andriamanitra tokoa ianareo; ary hoentinareo hiakatra hiala eto miaraka aminareo ny taolako. Eksodosy 13:19.

Ny famaranana ny Genesisy dia ireo toko telo farany. Ao amin'ny toko faha-valo amby efapolo, Jakoba (Isiraely) dia manonona fitahiana eo ambonin'ny zanany lahy roa ambin'ny folo, izay faritana mivantana ho faminaniana ny amin'izay hitranga amin'ireo foko roa ambin'ny folo ireo amin'ny “andro farany” amin'ny fitsarana famotopotorana.

Dia niantso ny zanany lahy Jakoba ka nanao hoe: Miangòna ianareo, mba hambarako aminareo izay hanjo anareo amin'ny andro farany. Miangòna ianareo, ka mihainoa, ry zanak'i Jakoba; eny, mankansa sofina amin'Isiraely rainareo. Genesisy 49:1, 2.

Ao amin'ny “andro farany” amin'ny fitsarana famotopotorana dia mampanantena ny Tompo fa hanangona ny zanany roa ambin'ny folo, izay aseho ho ilay efatra arivo amby efapolo sy iray hetsy ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy. Ireo no asehon'i Jaona ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy. Angonina izy ireo amin'ny alalan'ny antso avy amin'i Jakoba, antso avy amin'ny tantaran'ny fiandohany, izay ilazana azy mba “hihaino” sy “hankatò” izany. Amin'ny andro farany, ireo izay tandindonin'ireo zanak'i Jakoba dia “mihaino” hafatra iray ary “mankatò” na, araka ny lazain'i Jaona, “mitandrina” ireo zavatra izay voasoratra ao anatiny. Antso avy amin'ny ray ho an'ny zanaka izany; izany no hafatr'i Elia. Ireo voaantso dia antsoina hoe “zanak'i Jakoba,” ary koa tokony “hankatò an'i Isiraely” rainy.

I Esao sy Jakoba ao amin'ny Malakia dia maneho ireo virjiny hendry sy adala. Ny antso dia avy amin'i Jakoba rain'izy ireo sy Isiraely rain'izy ireo, ka manondro fa rehefa atao ny antso farany dia Advantista Laodiseana avokoa ny olona rehetra, ary apetraka eo an-tànan'izy ireo ny safidy na ho zanak'i Jakoba, ilay mpamitaka, na ho zanak'i Isiraely, ilay mpandresy. Ny mahafahan'izy ireo misafidy dia ny hery mpamorona ao anatin'ilay hafatra. Raha vakina sy henoina ary tandremana ilay hafatra, dia amin'ny alalan'ilay hery mpamorona iray ihany izay nahatonga ny zavatra rehetra hisy no hanovana azy ho tonga zanak'i Isiraely. Ny mandà tsy hihaino kosa dia ny mitahiry hatrany ny fanandraman'i Jakoba, ilay mpamitaka.

Ny antso fampivoriana nataon'i Jakoba, izay sady antso fampivoriana ao amin'ny hafatra voavaha toambo-kase ao amin'ny Apokalypsy koa, dia tandindona lehibe tokony ho takarina. Ny “impito” ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo dia mampianatra fa tsy misy fampivoriana, raha tsy misy fanaparitahana mialoha. Ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina dia ireo izay efa naely talohan'ny fiantsoana. Ity fahamarinana ity dia ambara miverimberina ao amin'ny Baiboly.

Henoy ny tenin'i Jehovah, ry firenena, ka ambarao any amin'ny nosy lavitra, ary lazao hoe:
Izay nampielany ny Isiraely no hanangona azy indray sy hiambina azy tahaka ny mpiandry ondry miambina ny andian'ondriny. Jeremia 31:10

Ny fanekena havaozina amin'ireo iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina dia ahitana ny teny fikasana fa Andriamanitra hanoratra ny lalàny eo amin'ny fontsika. Nefa izay anaovan'ny Tompo izany asa famoronana izany ho azy dia efa niely patrana teo aloha.

Ary tonga tamiko indray ny tenin'i Jehovah nanao hoe: Ry zanak'olona, ny rahalahinao, dia ny rahalahinao tokoa, ny lehilahin'ny havanao, ary ny taranak'Isiraely rehetra manontolo, no ireo izay nilazan'ny mponina ao Jerosalema hoe: Mialà lavitra an'i Jehovah hianareo; izahay no nomena ity tany ity ho fananana. Koa lazao hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo: Na dia nandroahako ho any lavitra any amin'ny jentilisa aza izy, ary na dia naeliko tany amin'ny tany samy hafa aza izy, dia ho fitoerana masina kely ho azy ihany Aho any amin'ny tany halehany. Koa lazao hoe: Izao no lazain'i Jehovah Tompo: Eny, hangoniko hiala amin'ny firenena hianareo, ary havory hiala amin'ny tany izay nielezanareo Aho, ka homeko anareo ny tanin'Isiraely. Ary ho tonga any izy, ka hesoriny hiala ao ny zava-drehetra maharikoriko ao aminy sy ny fahavetavetana rehetra ao aminy. Ary homeko fo iray izy, ary hasiako fanahy vaovao ao anatinareo; ary hesoriko hiala amin'ny nofony ny fo vato, ka homeko fo nofo izy. Ezekiela 11:14–19.

Mbola betsaka no tokony holazaina momba ny fanangonana ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo mifandraika amin'ny “fanaparitahana,” nefa aloha dia ilaintsika ny mampivondrona ny fandinihana ny sonian'i Alfa sy Omega ao amin'ireo andinin-tsoratra sivy dinihintsika ireo.

Sokajy roa no aseho ao amin'ireo toka telo farany ao amin'ny Genesisy: sokajin'ny mpikomy iray sy sokajin'ny hendry iray. Samy mandre feo milaza hoe: ity no lalana, mandehana amin'izao; nefa ny sokajy iray nandà tsy hihaino ny trompetra sy handeha amin'ny lalana fahiny. Ny sokajin'ny mpikomy ao amin'ny Genesisy toka faha-valo amby efapolo ka hatramin'ny dimampolo dia asehon'ny foko fahatelo ambin'ny folo.

Tamin'ny fiandohan'ny Isiraely fahiny dia nisy foko telo ambin'ny folo, ary tamin'ny fiandohan'ny Isiraely maoderina dia nisy mpianatra telo ambin'ny folo. Ilay mpianatra iray izay avahana amin'ireo mpianatra roa ambin'ny folo hafa, (tahaka an'i Efraima izay navahana tamin'ireo foko hafa) dia samy tandindon'ny fikomiana avokoa izy ireo. Antsoin-dRahavavy White mivantana hoe virijina adala i Jodasy.

“Nisy foana ary mbola hisy hatrany ny ahi-dratsy eo amin'ny vary, ny virijina adala miaraka amin'ny hendry, ireo izay tsy manana diloilo ao anatin'ny fitondrany miaraka amin'ny jirony. Nisy Jodasy tia vola tao amin'ny fiangonana izay naorin'i Kristy teto an-tany, ary mbola hisy Jodasy ao amin'ny fiangonana amin'ny vanim-potoana rehetra amin'ny tantarany.” Signs of the Times, 23 Oktobra 1879.

Jodasy Iskariota dia virijina adala; tsimparifary izy, ary raha virijina adala izy, dia Laodiseana koa.

“Ny toetry ny Fiangonana asehon'ireo virijina adala dia resahina koa ho ny toetry ny Laodikia.” Review and Herald, 19 Aogositra 1890.

Samy nahazo fitahiana tamin'i Jakoba tao amin'ny toko fahavalon-jato sy valo amby efapolo ao amin'ny Genesisy ny zanakalahy roa lahy naterak'i Josefa, ary hatramin'izay dia nantsoina hoe “antsasa-poko” izy ireo. Na antsasa-poko aza izy ireo na tsia, dia mbola foko ihany. Nosoloina an'i Jodasy Iskariota i Matiasy mba hameno ny toerana faharoa ambin'ny folo izay nohazonin'i Jodasy Iskariota teo aloha. Mpianatra i Jodasy, ary amin'io heviny io—dia nisy mpianatra telo ambin'ny folo tamin'ny faran'ny Isiraely fahiny, tahaka ny nisy foko telo ambin'ny folo tamin'ny fiandohany.

Ny zanak'i Josefa, dia Efraima (foko fahatelo ambin'ny folo), no tonga tandindon'ny fikomiana, raha nivondrona hanohana an'i Jeroboama ny foko folo tany avaratra ka nizara ny fanjakana ho foko folo tany avaratra sy foko roa tany atsimo. Nahoana aho no manondro an'i Efraima, zanak'i Josefa, ho tandindon'ny fikomiana fa tsy i Manase rahalahiny? Ny fikomiana mifandray amin'i Efraima dia manomboka ao amin'ny toko faha-valo amby efapolo, alohan'ny hitsofan'i Jakoba fitahiana amin'ireo zanany lahy roa ambin'ny folo. Ao amin'ny toko faha-valo amby efapolo dia i Jakoba aloha no mitso-drano ny zanakalahin'i Josefa roa. Satria i Manase no lahimatoa, dia manantena i Josefa fa tokony hihatra amin'i Manase ny fitahiana voalohany ho an'ireo zanany; ary mikomy i Josefa manohitra ny fisafidianan'i Jakoba an'i Efraima.

Ny fiandohan'i Efraima amin'ny maha-solontenan'ny olom-boafidin'Andriamanitra azy dia mitondra fijoroana ho vavolombelon'ny fikomiana, ary ny fiasaran'i Efraima dia ilay fanaparitahana “impito” ao amin'ny Levitikosy faha-enina amby roapolo, hatramin'ny 723 tal. J.K. ka hatramin'ny 1798. Tamin'ny 723 tal. J.K. ireo foko folo tany avaratra, dia ny fanjakan'i Efraima, (izay fantatra koa amin'ny hoe Isiraely) dia nahazo ratra mahafaty amin'ny maha-fanjakan'ny faminanian'ny Baiboly azy. Izany ratra mahafaty izany no nanomboka faminania ara-potoana izay nifarana tamin'ny nahazoan'ny fahefana papaly sy ny fanjakany ratra mahafaty tamin'ny 1798. Ny ratra mahafatin'ny fahefana papaly tamin'ny 1798 dia tandindon'ny fianjerana farany an'i Babylona rehefa ny mpanjakan'ny avaratra dia “ho tonga amin'ny farany ka tsy hisy hanampy azy” ao amin'ny Daniela toko fahiraika ambin'ny folo

andininy faha-dimy amby efapolo. Ny fikomiana sy ny fahalavoan'i Babylona amin'ny andro farany dia nanehoana tandindona tamin'ny fikomiana sy ny fahalavoan'ny fahefana papaly tamin'ny 1798, izay kosa nanehoana tandindona tamin'ny fikomiana sy ny fahalavoan'ny fanjakan'i Efraima (Isiraely) tamin'ny 723 tal. J.K., izay nanehoana tandindona tamin'ny fikomian'i Josefa tamin'ny tsindrimandry ara-paminanian-drainy araka izay aseho eo amin'ny faran'ny Genesisy.

Ny fikomiana izay i Efraima no tandindony dia nanomboka tamin'ny fikomian-drainy (Josefa) tamin-drainy (Jakoba). Mitarika amin'ny farany ho amin'ny fikomian'ireo foko folo tany avaratra izany, izay mitondra ho amin'ily "fielezana aseho" ho "impito" ao amin'ny Levitikosy 26. Ny fe-potoana nielezan'ny fanjakana tany avaratra dia mizara ho vanim-potoana roa. Ny iray mifarana amin'ny taona 538, ary ny vanim-potoana manaraka mifarana amin'ny 1798, sady samy manondro ny hafatra izay voavaha tombo-kase taloha kelin'ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy. Io hafatra io no manondro ny fianjerana faran'i Babylona. Isaky ny dingana manan-tantara eo amin'ny tantara ara-paminanian'i Efraima dia asongadina ny fikomiana. Tahaka izany koa ny fikomian'ily mpianatra fahatelo ambin'ny folo, Jodasy Iskariota. Ireo no vavolombelona roa manondro ny isa telo ambin'ny folo ho tandindon'ny fikomiana. Kanefa tsy misy amin'ireo fahamarinana masina ireo ho fantatra raha tsy mijoro eo ambonin'ny fanorenan'ny Advantisma izay naorina teo ambonin'ily fahamarinana voalohany hitan'i Miller sy ily fahamarinana voalohany narian'ny Advantisma ny olona iray.

Ny fiasaran'ny Genesisy dia mifanaraka amin'ireo tsipika hafa rehetra izay efa nodinihintsika. Raha fintinina:

Tamin'ny voalohany, ny Trinite any an-danitra, dia ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina, no nanatri-maso ny famoronana ny lanitra sy ny tany izay notanterahin'ny Zanaka, izay Izy koa no Teny. Tonga fantsona nifandraisana avy amin'ny Ray ho amin'ny olombelona ny Teny, ary ny Teny no hany lalana ahafahan'ny olombelona mifandray amin'ny Ray. Ny hafatry ny Ray dia natolotry ny Zanaka tamin'ily anjely Gabriela, izay nisolo an'i Losifera (mpitondra fahazavana) taorian'ny fikomian'i Losifera tany an-danitra. Mandray ny fahazavana, na ny hafatra, i Gabriela ka mampita izany amin'ny mpaminany iray, izay ily zavaboary masina noforonina voatendry hampita ny hafatra avy amin'ny Ray ho amin'ily fianakaviana noforonina lavo. Soratana ny hafatra omena ny mpaminany ary avy eo ampitaina amin'ny olombelona. Amin'ny dingana rehetra amin'ny fizotran'ny fifandraisana dia masina ny hafatra, ary noho izany antony izany ny mpaminany, izay olombelona lavo, dia tokony ho masina. Eo amin'ny fotoana ampitondrana ily hafatra masina eo an-tanan'ny maha-olombelona lavo, dia manana ny mety hikirakirana hafatra masina amin'ny tanana tsy voamasina ny maha-olombelona. Noho izany, ny fahazavan'ily hafatra masina dia miteraka fahazavana sy haizina samy hafa. Rehefa raisin'ireo ao amin'ny fianakavian'ny olombelona lavo ny hafatra, dia mitahiry ao anatiny ily hery mpamorona mitovy indrindra izay namorona ny zavatra rehetra izany, dia ily hery izay manamarina io olona io. Ny fiandohan'ny fizotran'ny fifandraisana dia mampiseho ny fiasaran'ny fizotran'ny fifandraisana. Koa raha re sy vakina ary tandremana ny hafatra, dia averin'ily hafatra foronina araka ny endriky ny Zanaka ny olombelona lavo.

Sambatra izay mamaky, ary izay mihaino ny tenin'ity faminaniana ity ka mitandrina izay zavatra voasoratra ao aminy; fa efa akaiky ny fotoana. Apokalypsy 1:3.

Jaona dia maneho ny olombelona lavo amin'ny “andro farany” amin'ny fitsarana famotopotorana, izay mandre feo avy ao aoriana ka mitodika mba handray ny hafatra izay mitondra ho amin'ny lasa. Ireo izay mandray izany ka manao ny hafatra tsy ho ampahany amin'ny fiainany fotsiny, fa ho fiainany manontolo sy tokana mihitsy, dia hamarinina eo no ho eo. Ny hohamarinina dia ny hatao masina. Rehefa ireo izay mamaky sy mandre ny hafatra nalefan'ny Ray ka manaiky izany hafatra izany ary atao masina, dia amin'ny alalan'ny hery mpamorona ao anatin'ilay hafatra no anaovana izany. Izany hery mpamorona izany no manatanteraka ny asa fanamarinana ny olona, rehefa mino tahaka izay nataon'i Abrahama ny olona. Ampianarin'ny hafatra izy ireo hitodika sy hihaino ny feo avy ao aoriana, izay mitondra ho amin'ny lalana fahiny, dia ireo fahamarinana fototra. Tarihiny ny hafatra ho amin'ny fahamarinana rehetra izy ireo, ary raha mandeha amin'ireo lalana fahiny ireo izy, dia mandeha eo amin'ny lalan'ny voahamarina.

Fa ny lalan'ny marina dia tahaka ny mazava mamirapiratra, izay mihamazava hatrany mandra-pahatanteraky ny andro. Ny lalan'ny ratsy fanahy dia tahaka ny maizina; tsy fantany izay mahatafintohina azy. Anaka, tandremo ny teniko; atongilano ny sofinao hihaino ny filazako. Aza avela hiala eo imasonao izany; tehirizo ao afovoan'ny fonao. Fa fiainana ho an'izay mahita azy izany, ary fahasalamana ho an'ny nofony rehetra. Miambena tsara ny fonao mihoatra noho ny zavatra rehetra arovana; fa avy ao no iavian'ny loharanon'aina. Esory hiala aminao ny vava maditra, ary ampanalaviro anao ny molotra miolakolaka. Aoka ny masonao hijery mahitsy, ary ny hodi-masonao hitodika mahitsy eo anoloanao. Eritrereto tsara ny alehan'ny tongotrao, dia ho voalamina tsara ny lalanao rehetra. Aza mivily ho amin'ny ankavanana na ho amin'ny ankavia; esory amin'ny ratsy ny tongotrao. Ohabolana 4:18–27.

Ireo nohamarinina tamin'ny alalan'ny hafatra nampitaina dia mandeha amin'ny lalana izay maneho fahazavana mitombo hatrany, nefa io fahazavana io indrindra no mahatonga ny lalan'ny ratsy fanahy hifanojo amin'ny haizina mihamafy. Misaraka amin'ny haizina ny fahazavana. Ilay hery famoronana izay nandidy ny hisian'ny fahazavana tany am-piandohana dia mamoaika izany vokatra izany koa eo amin'ny taranak'olombelona amin'ny farany, tahaka ny nataon'ny fahazavana tany am-piandohana. Ilay sokajy izay mandà tsy hihaino ny feo any aoriana, ka noho izany mifidy ny handeha amin'ilay lalana maizina, dia “tafintohina” amin'ny Teniny, fa tafintohina amin'ny vato fehizoro izy, dia ilay vato efa notsapaina fahiny. Ny Feo no Alfa sy Omega, ary rehefa mandre izany teny izany ny nohamarinina ka mampitodika ny fony ho amin'izany teny izany, dia mitahiry izany teny izany ao afovoan'ny fony izy, fa ny Alfa sy Omega no mampitodika ny fony ho amin'ny razana, (ny lasa) ary ny fon'ny razana no manondro ny farany.

Ny lalan'ny marina dia fahitsiana; Hianao, Izay mahitsy indrindra, no mandanja ny dian'ny marina. Eny, teo amin'ny lalan'ny fitsaranao, Jehovah ô, no niandrasanay Anao; ny anaranao sy ny fahatsiarovana Anao no irin'ny fanahinay. Ny fanahiko no naniriako Anao tamin'ny alina; eny, ny fanahiko ato anatiko no hitadiavako Anao maraina koa; fa raha eo ambonin'ny tany ny fitsaranao, dia hianatra fahamarinana ny mponina amin'izao tontolo izao. Isaia 26:7–9.

Andriamanitra dia mandanja, na mitsara, ireo izay mandeha amin'ny lalan'ny marina, ary manao izany Izy amin'ny “andro farany” rehefa eo amin'ny tany ny fitsarany. Ny marina dia ireo izay niandry an'i Jehovah ho fanatanterahana ny fotoana niandrasana ao amin'ny fanoharana ny amin'ireo virijina folo. Ny fanirian'ireo izay mandeha amin'ny lalan'ny fahalalana mitombo dia ny hahazo fahatakarana lehibe kokoa hatrany momba ny anaran'Andriamanitra, dia ny toetrany. Ireo izay niandry ny Tompony dia ireo izay manambara ny hafatra fampitandremana farany, fa izy ireo no manambara ny Antso amin'ny Mamatonalina, izay mazava ho azy fa hafatra anatin'ny voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo, arahin'ny hafatra faharoa, ivelany.

Ary rehefa afaka izany zavatra izany, dia hitako ny anjely iray hafa nidina avy tany an-danitra, nanana fahefana lehibe; ary nohazavain'ny voninahiny ny tany. Dia niantso tamin-kery tamin'ny feo mahery izy ka nanao hoe: Lavo Babylona lehibe, lavo izy, ka tonga fonenan'ny demonia sy fitoeran'ny fanahy maloto rehetra ary tranom-borona ho an'ny vorona maloto sy maharikoriko rehetra. Fa ny firenena rehetra efa nisotro ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany; ary ny mpanjakan'ny tany efa nijangajanga taminy; ary ny mpandranto amin'ny tany efa nanan-karena tamin'ny haben'ny zava-manitry ny harenany. Ary nahare feo iray hafa avy tany an-danitra aho nanao hoe: Mivoaha aminy, ry oloko, mba tsy hiray ota aminy ianareo, ary mba tsy handray ny lozany ianareo. Apokalypsy 18:1–4.

Rehefa nidina tamin'ny 11 Septambra 2001 ilay anjelin'ny Apokalypsy faha-valo ambin'ny folo, dia nandà ny fiantsoana farany hiverina amin'ny lalana fahiny ny fiangonana Advantista mitandrana ny andro fahafito. Tamin'izay no nitsaharany tsy ho tandroky ny Protestantisma marina tao Etazonia. Tamin'izany fotoana izany no nanomboka ny fizahan-toetra ho an'ireo izay nifidy hitondra ny hafatry ny feo mahery ka hihinana azy, araka ny nasehon'i Jaona tandindona, raha nidina ilay anjelin'ny Apokalypsy faha-folo teo am-piandohan'ny Advantisma tamin'ny 11 Aogositra 1840. Ilay firenena ara-panahy izay nandray ny lamban'andraikitry ny Protestantisma marina, rehefa nolavina ny hafatry ny anjely voalohany, dia nanaraka ny dian'ny Protestantisma nihemotra koa tamin'ny fiandohan'ny Advantisma.

Ny tena tandroka protestanta dia nomena tamin'izany ho an'ireo izay nanaiky ny hafatra tao amin'ilay boky kely izay teo an-tanan'ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy toko faha-folo. Ny fizotry ny fitsapana tamin'ny fiandohan'ny Advantisma nanomboka tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844 dia maneho fizotry ny fitsapana iray amin'ny faran'ny Advantisma, manomboka amin'ny 11 Septambra 2001 ka hatramin'ny lalan'ny Alahady any Etazonia. Ao anatin'ilay tantara voalohany tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844, sy ao anatin'ny fizotry ny fitsapana izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001, dia voamarika ny fifindrana ara-pitantanan'Andriamanitra avy amin'ilay vondron'ny mpino teo aloha izay nitondra ny lamba fitondra amin'ny Protestantisma, ho amin'ny vondron'ny mpino vaovao izay mandray ny lamba fitondra amin'ny tena Protestantisma.

Ny tena zava-dehibe kokoa amin'ny fandinihantsika ny lalan'ny voamarina dia izao: ao anatin'izany tantara izany dia misy fahadisoam-panantenana izay manamarika ny fiandohan'ny fotoana fitaredrehan'ny fahatongavana. Miandry ny Tompony amin'izany fotoana izany ny mahatoky, ary mifarana izany amin'ny fanokafana ny tombo-kasen'ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina. Io fizahan-toetra io tany am-piandohan'ny Advantisma dia nifarana rehefa nifarana

tamin'ny 22 Oktobra 1844 ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina. Ny fizahan-toetra amin'ny farany dia mifarana ho an'ireo asehon'i Jaona amin'ny lalan'ny Alahady any Etazonia. Ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina amin'ny farany dia hifarana tahaka ny tamin'ny fiandohana ihany; ary tamin'ny fiandohan'ny Advantisma dia nesorina mialoha ny tombo-kasen'ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina, talohan'ny fifaranan'ny fizahan-toetra. Ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina tany am-piandohana dia esorina ny tombo-kaseny ankehitriny amin'ny farany.

Ireo virijiny hendry nohamarinina dia miditra amin'ny fanekena amin'Andriamanitra, raha ireo virijiny adala ratsy fanahy kosa miditra amin'ny faneken'ny fahafatesana.

Izy no nilazany hoe: Ity no fitsaharana izay ampitsaharanareo ny reraka; ary ity no famelombelomana; kanjo tsy nety nihaino izy. Fa ny tenin'i Jehovah dia tonga taminy ho didy upon didy, didy upon didy; tsipika upon tsipika, tsipika upon tsipika; kely ety, kely ery; mba handehanany ka hianjera miankandrefana, ka ho torotoro, sy ho voafandrika, ary ho voababo. Koa henoy ny tenin'i Jehovah, ianareo lehilahy mpaniratsira izay manjaka amin'ity firenena ity izay any Jerosalema. Satria hoy ianareo: Efa nanao fanekena tamin'ny fahafatesana izahay, ary nifanaiky tamin'ny helo; raha mandalo ny kapoka manafotra, dia tsy hahatratra anay izany; fa ny lainga no nataonay fialofana, ary ny fitaka no nierenanay; Koa izao no lazain'i Jehovah Tompo: Indro, mametraka vato ao Ziona ho fanorenana Aho, dia vato voazaha toetra, vato fehizoro sarobidy, fanorenana mafy orina; izay mino dia tsy ho maika. Isaia 28:12–16.

Ny nohamarinina no mitondra ny hafatra masina momba ny Antsoantson'ny Mamatonalina ho amin'ny fiangonana, ary avy eo izy ireo dia manambara ny hafatry ny feo faharoa raha miantso ny olombelona hiala ao Babylona.

“Araka izany, ao amin'ny asa farany ho fampitandremana izao tontolo izao, dia misy antso roa miavaka atao amin'ny fiangonana. Ny hafatry ny anjely faharoa dia hoe: ‘Rava Babylona, rava ilay tanàna lehibe, satria nampisotroiny ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany.’ Ary ao amin'ny antso mafy ataon'ny hafatry ny anjely fahatelo dia re ny feo avy any an-danitra manao hoe: ‘Mivoaha avy ao aminy, ry oloko, mba tsy ho mpiombona amin'ny fahotany hianareo, ary mba tsy handraisanareo anjara amin'ny lozany. Fa tafakatra hatrany an-danitra ny fahotany, ary Andriamanitra nahatsiaro ny helony.’” Review and Herald, 6 Desambra 1892.

Ireo izay mivoaka avy ao Babylona ka mikambana amin'ireo izay mandeha amin'ny lalan'ny marina dia ekena ho ao amin'ny vala amin'ny alalan'ny ranon'ny batisa, izay asehon'ny anaran'ny telo miray any an-danitra. Ny nohamarinina, na ireo izay mihaino ankehitriny ny hafatra natolotra an'i Jaona tany Patmo izany, na ireo izay antsoina hivoaka avy ao Babylona aorian'izany, dia samy hamarinina amin'ny fandraisana ny Fanahy Masina avokoa. Izany fitambaran'ny maha-Andriamanitra ny Fanahy Masina sy ny maha-olombelona ny olona izany dia tanteraka, araka ny naseho ho fianarana amin'ny ohatra, raha nitondra teo Aminy ny toetra maha-olombelona Kristy. Ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo dia naseho tamin'ny alalan'ny vavolombelona roa, dia ny zanakalahin'i Jakoba roa ambin'ny folo sy ny mpianatra roa ambin'ny folo. Ny ratsy fanahy kosa dia asehon'ny fokony fahatelo ambin'ny folo sy ny mpianatra fahatelo ambin'ny folo.

Ireo “fahatelo ambin’ny folo” roa tonta amin’ireo fanoharana roa ireo dia samy nantsoina ho mpisorona ho an’Andriamanitra, ary ireo izay mandà izany fiantsoana izany dia asehon’i Esao, raha ny zandriny lahy Jakoba kosa no maneho ireo izay manaiky izany fiantsoana izany. Esao sy Jakoba dia samy maneho ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana amin’ny faran’izao tontolo izao. Ny antoky ny iray manaiky ny hafatra masina ampitaina amin’ny alalan’ny asa soratr’ily mpaminany ka ovana ho Isiraely, fa Esao kosa mitana ny anarany.

Mazava ho azy fa mbola betsaka lavitra no voarakitra ao anatin’ireo andalana sivin’ny Alfa sy Omega ireo, satria famintinana fohy monja ny amin’ny fiandohana sy ny fiafarana ao amin’ny Tenin’Andriamanitra izany.

Tantara sivy, izay maneho tantara ara-paminaniana hatramin’ny famoronana ka hatramin’ny Fiavian’i Kristy fanindroany. Ireo tsipika ara-paminaniana sivy rehetra ireo, izay misy fiandohana sy fiafarana, dia mifandray mivantana amin’ireo andininy telo voalohany ao amin’ny Apokalypsy toko voalohany. Ireo andininy telo ireo dia manambara fa ny fanambaran’i Jesosy Kristy, izay voavaha tombo-kase taloha kelin’ny hifaranan’ny fotoam-pahasoavana, dia fanehoana ny herin’Andriamanitra mpamorona. Hery inona hafa moa no afaka manangana fijoroana vavolombelona sarotra sy mifamatotra fatratra toy izany avy amin’ny vavolombelona samihafa, izay nanome ny fijoroany vavolombelona hatramin’ny andron’i Mosesy ka hatramin’ny andron’i Jaona mpanoratra ny Apokalypsy?

Esory ny kiraronao, fa tany masina ity.